

Zo

voortellen

voor de

stad

**Naar een Haagse
Investeringsagenda**

In dit pamflet bundelen acht grote cultuurinstellingen uit Den Haag hun overtuiging, visie en betrokkenheid bij Den Haag. Wij vertalen dit naar zes concrete voorstellen en gaan hierover graag verder met u in gesprek.

Den Haag en cultuur zijn twee kanten van dezelfde medaille. We staan daarbij op de schouders van onze voorgangers. Den Haag is de stad van Couperus, de Haagse Beat, de Haagse School en de Haagse Comedie. Maar we zijn ook de stad van Mondriaan, Nederlands Dans Theater, Rembrandt en Vermeer, Escher, het Residentie Orkest en Het Nationale Theater. Al deze nationale en internationale iconen hebben één ding gemeenschappelijk: ze horen bij deze stad. Den Haag kent een fijnmazig cultureel ecosysteem waarin enerzijds de grotere instellingen een plaats en rol hebben, en anderzijds de Cultuurankers een onmisbare plek voor activiteiten in de stad vormen. Dat ecosysteem is een groot goed, maar biedt ook een uitdaging. Wij vinden dat de potentie van kunst, cultuur en de creatieve industrie in onze stad beter kan worden benut.

Culturele instellingen houden zich met meer bezig dan 'de intrinsieke waarde van de kunst' alleen. We verhouden ons ook tot de plaats en omgeving waar we zijn gehuisvest. We leveren een belangrijke bijdrage aan het toeristisch profiel van de stad (zowel nationaal als internationaal), wat doorwerkt in werkgelegenheid en inkomsten. Ook vormen we een belangrijke reden voor bedrijven en medewerkers om zich hier te vestigen. Verder dragen we bij aan de leefbaarheid van de stad, waardoor ook jonge mensen besluiten om in Den Haag te (blijven) wonen. We zijn belangrijk in de onderwijsprogramma's van het primair en voortgezet onderwijs en zorgen voor verbinding tussen de inwoners.

Dit alles maakt de waarde van kunst en cultuur groot. Daarom pleiten wij ervoor dat we politiek-bestuurlijk en budgettair niet 'ingesloten' blijven in het culturele beleid van de stad, maar dat onze bijdragen en inzichten een bredere impact krijgen. Volgens ons is het tijd voor een grootstedelijke visie waarin kunst, cultuur en creatieve industrie ook bestuurlijk een nieuwe positie krijgen. Cultuur moet worden gezien als een van de vijf strategische pijlers waarop de ontwikkeling van de stad Den Haag is gebaseerd. Deze pijlers zijn economie, sociaal domein, infrastructuur, ruimte en cultuur. Door ons te verbinden met deze

pijlers, kan de stad optimaal profiteren van de economische en maatschappelijke bijdrage die de cultuursector kan leveren. Deze visie is niet nieuw. Vele onderzoeken tonen aan dat dit werkt. Bovendien geven steeds meer grote steden (in Nederland en daarbuiten) cultuur deze belangrijke positie. Den Haag loopt hierin achter. In onze stad beperkt de discussie zich nog te veel tot de intrinsieke waarde van cultuur en de cultuurbegroting.

Om deze impasse te doorbreken, willen wij als 'culturele krachtcentrale' het voortouw nemen en bij belangrijke beslissingen adviseren en meepraten. Als grote instellingen in deze stad voelen we een bijzondere verantwoordelijkheid, waarbij we hierbij natuurlijk willen samenwerken met andere culturele organisaties.

We doen in dit verband 6 concrete voorstellen:

1. We denken graag mee over de (her)inrichting van wijken in Den Haag. De Binckhorst is zo'n 'nieuwe wijk' die bij uitstek mogelijkheden biedt voor vernieuwende inrichting. Woningbouw, woonsfeer en groenzones zijn belangrijk, maar ook cultuur moet zichtbaar en aanwezig zijn: van maken en beleven tot creativiteit ervaren. Dat geeft de wijk een eigen karakter, waardoor jonge mensen in de stad blijven wonen en gezinnen met kinderen een extra aanleiding hebben zich hier te vestigen. Ook de (her)ontwikkeling van het Energiekwartier (Regentesse Zuid) biedt een uitgelezen kans om wonen, culturele voorzieningen en werken met elkaar te verbinden.
2. We vragen aandacht voor drie projecten die het culturele aanbod van Den Haag sterker maken en daarmee haar toeristische en werkgelegenheidsprofiel.
  - a. De ombouw van de Amerikaanse ambassade tot Escher-museum. Dit leidt tot een belangrijke toename van (inter)nationaal bezoek aan de stad, want Escher is bekend van Brazilië tot China. Deze ombouw vergt een eenmalige investering die zich voor de stad snel terugverdient. Bovendien geeft deze verhuizing een impuls aan de ontwikkeling van het museumkwartier en de culturele instellingen daar: van Het Nationale Theater tot Diligentia.
  - b. Met de komst van het Onderwijs- en Cultuurcentrum (OCC) ontstaat op het Spuiplein een unieke combinatie van alle kunstdisciplines, kunstvakopleidingen, innovatie en creatieve ontwikkeling die nergens anders ter wereld te vinden is. Een uitgelezen kans voor citymarketing. Talentontwikkeling en educatie, productie en innovatie, kruisbestuiving tussen kijken en maken en de verbinding tussen zand en veen. Nergens anders ter wereld is op minder dan 500 m2 in 2020 een vergelijkbaar aanbod te vinden. Het Filmhuis en Theater aan het Spui zitten al aan het Spui. Residentie Orkest, Nederlands Dans Theater, Koninklijk Conservatorium en Stichting Dans en Muziekcentrum krijgen straks ook de ruimte het publiek daar te laten genieten van wereldvermaarde producties. We vragen aandacht voor het neerzetten van een optimaal gebouw met alle noodzakelijke voorzieningen en de omgeving mee te nemen in de ontwikkeling van het gebied. Voor een trots stadsgevoel bij de burgers en bezoekers.
  - c. In de Haagse popnota Ruimte voor Pop is het onderzoek naar de mogelijkheden voor een middenpodium een belangrijk beleidsvoornemen. Het heeft de voorkeur dit middenpodium in het popdistrict te vestigen. Met de diversiteit in het popdistrict, met onder andere het Magazijn en Grey Space in the Middle, krijgt Den Haag de uitgaanslocatie die het als grote stad in de metropoolregio verdient. Ook kunnen we - in combinatie met de toekomstige popprogrammering van het OCC - Den Haag als popstad nog beter op de kaart zetten.
3. De instelling van een adviesraad van cultuur. We denken daarbij niet aan een traditionele adviesraad zoals in Amsterdam en Rotterdam. Ons voorstel, de Haagse Adviesraad, richt zich op de inbreng van kunst, cultuur en creativiteit in andere beleidsterreinen. Deze adviesraad richt zich dus niet op de cultuurbegroting, maar op het belang dat de sector heeft voor andere terreinen. Wij, de acht instellingen, zijn gezamenlijk bereid om deze adviesraad vanaf vandaag in werking te laten treden.
4. In samenwerking met Korzo, het Gemeentemuseum, het Filmhuis Den Haag en Het Nationale Theater, heeft de Johan de Witt Scholengroep in eigen huis de Kunstcampus gerealiseerd. Dit unieke aanbod voor cultuuronderwijs hielp de scholengroep mede om het predicaat excellent te krijgen. Wij willen graag met andere VO-scholen bespreken of dit concept ook bij hen kan worden ontwikkeld.
5. Eind 2017 heeft de overheid een onderzoek gepresenteerd waarin de impact van kunst en cultuur is onderzocht op economie en ruimte. Hieruit bleek dat Den Haag er goed aan doet te investeren in het museumkwartier, een theaterkwartier en complete culturele ecosystemen. Dit advies ondersteunt onze visie op de ontwikkelingen in de stad, zoals over de Binckhorst en onze eerder geformuleerde wens een museumkwartier in te richten tussen Plein en Denneweg. Het onderzoek biedt alle redenen om niet alleen de musea, maar ook de theaters in het gebied en het cultuurkwartier rondom Spui in hun kracht te zetten en te presenteren als 'cluster', waarbij ook de openbare ruimte als zodanig wordt ingericht.
6. De beleidslijnen die de gemeente hanteert in de (inter) nationale marketing van de stad Den Haag zijn voor ons diffuus. Daardoor is de gezamenlijke aanpak, waarin Den Haag meelift op onze PR en wij op die van Den Haag, niet succesvol. Dit is een gemiste kans. Onze observaties:
  - a. Het onderscheid tussen Den Haag Marketing en Den Haag citymarketing is moeilijk te begrijpen. Het bundelen van de krachten van beiden in de samenwerking met cultuur, is effectiever en efficiënter.
  - b. De nadruk van het stadsbestuur zou moeten liggen op meerdaagse bezoekers én dagjesmensen.
  - c. De marketingorganisatie (die met ons kan samenwerken om Den Haag te promoten) is gebaat bij ruimere financiële armslag om een nog groter rendement voor de stad op te leveren. Het is een voor de hand liggende stap om de opbrengsten uit de toeristenbelasting hiervoor in te zetten.

We hopen hiermee duidelijk gemaakt te hebben wat de culturele sector kan betekenen voor de stad Den Haag. Wij lichten onze visie graag verder toe tijdens een persoonlijk gesprek.

Majel Blonden
Paard

Hans Buurman
Gemeentemuseum Den Haag

Janine Dijkmeijer
Nederlands Dans Theater

Walter Ligthart
Het Nationale Theater

Geke Roelink
Filmhuis Den Haag

Henk Scholten
Zuiderstrandtheater / MDC

Sven Arne Tepl
Residentie Orkest

Sander Uitdenbogaard
Mauritshuis

